

DE WERELDWIJDE VLOED

DE WERELDWIJDE
VLOED

TJARKO EVENBOER

DE WERELDWIJDE VLOED

Copyright © 2012 Uitgeverij Gideon

Auteur: Tjarko Evenboer

Redactie: Monica van Bezooijen

Omslagontwerp: David Sörensen

Typografie: Iddo Hoekstra

Jaar van uitgave: oktober 2012

Uitgave: Gideon, Hoornaar, Nederland

ISBN 978-90-5999-017-3

NUR 707

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een databank, of doorgegeven in welke vorm of op welke wijze dan ook – elektronisch, mechanisch, gekopieerd, gescand of op enige andere wijze – behalve voor korte citaten in recensies of artikelen, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No portion of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means – electronic, mechanical, photocopy, recording, scanning, or other – except for brief quotations in critical reviews or articles, without the prior written permission of the publisher.

INHOUD

VOORWOORD BEN HOBRINK	11
WOORD VOORAF	15
INLEIDING	17
1. DE WERELDWIJDE VLOED	20
1.1 Alle volken kennen de wereldwijde vloed	20
1.2 Vloedverhalen van alle continenten	22
A. De vloed in de mythen van het oude India	24
B. De vloed in de mythen van de oude Egyptenaren	25
C. Mesopotamië en het Midden-Oosten	28
D. Het Verre Oosten	30
E. Europa	33
F. Australië en Oceanië	37
G. Afrika	39
H. Amerika	41
1.3 Wat de vloedverhalen ons vertellen	45
1.4 Andere theorieën	47
A. De regionale vloedtheorie	49
B. De missionaristheorie	53
2. HERINNERINGEN AAN EDEN	59
2.1 Terugkerende concepten in scheppingsmythen	59
2.2 De scheppingsdagen	60

2.3	De boom des levens	61
2.4	Van de boom des levens tot boomaanbidding	66
2.5	Het paradijs en het eerste mensenpaar	68
	A. Het scheppingsverhaal van de Noordse Germanen	70
	B. Het hindoeïstische eerste mensenpaar	74
	C. De scheppingsmythen van de Polynesische volken	75
2.6	De zondeval in mythen	76
2.7	De naam van Eva in verschillende culturen	81
2.8	Herinneringen aan Eden in Chinese lettertekens	82
2.9	Verklaringen voor de herinneringen aan Eden	84
3.	GENESIS – OOK EEN MYTHE?	87
	A. Het bijbelse verhaal bevat de oorspronkelijke ooggetuigenverslagen	89
3.1	Mozes voegde de eeuwenoude kleitabletten samen	90
3.2	De lijn van vader op oudste zoon	93
3.3	De onthulling van de oorspronkelijke kleitabletten	96
3.4	Verwijzingen naar de kleitabletten van voor de vloed	100
3.5	De taalkundige samenstelling van Genesis	103
	B. Het bijbelse verhaal is wetenschappelijk het meest correct	107
	C. Alle volken kennen afgeleiden van de bijbelse versie, niet andersom	110
3.6	De koningslijsten van oude volken	110
3.7	Ten slotte	118
4.	DE TOREN VAN BABEL IN MYTHEN	119
4.1	De taalverwarring volgens Genesis	119
4.2	De overleveringen van de Babyloniërs	122
4.3	De toren van Babel in legenden op alle continenten	124
4.4	De vroegste beschavingen na de taalverwarring	130
5.	DE BEVOLKING VAN DE AARDE NA DE VLOED	133
5.1	Noach en zijn zonen als stamvaders en goden	134

5.2	Taalverandering en verbastering: een korte inleiding	136
5.3	De naam van Noach onder de volken	138
5.4	Jafets naam onder de volken	147
5.5	De volken die uit Jafets zonen voortkwamen	151
	A. De Grieken	151
	B. De Kelten en Welshmen	156
	C. Volken in Zuidoost-Azië	158
	D. De volken in het noorden van Europa: Saksen en Germanen	160
	E. De Georgiërs, Armeniërs en Turkomaanse volken	164
	F. De Mongoolse volken	168
	G. De Meden en Perzen	169
	H. De Russen	170
	I. De Thraciërs	173
5.6	Chams naam onder de volken	175
5.7	De volken die uit Chams zonen voortkwamen	176
	A. Het rijk van Kus	176
	B. De Egyptenaren	183
	C. De Kanaänieten en Phoeniciërs	183
	D. De Chinezen	184
5.8	Sems naam onder de volken	187
5.9	De volken die uit Sems zonen voortkwamen	187
	A. De Assyriërs	187
	B. De Lydiërs	189
	C. De Arameërs	189
	D. De Hebreeën en Israëlieten	190
5.10	De hoge leeftijden van de stamvaders	192
5.11	Holbewoners	194
5.12	Conclusie	197
	 6. DE OORSPRONG VAN DE INDIANEN	 199
6.1	De herkomst van de indianen	199
6.2	De tradities van de Maya's	204
6.3	Koning Dan I van Denemarken	211
6.4	De Thracische volken	213

6.5	De Picten op de Britse Eilanden	215
6.6	De afkomst van de Tolteken	219
6.7	Herinneringen aan de Exodus	225
6.8	De Maya-Tolteekse cultuur: een kolonie	229
6.9	Alternatieve verklaringen voor de indianentradities	234
6.10	De kolonisatie van Amerika door de Feniciërs	237
6.11	Salamo's Ofir	245
6.12	De genetische samenstelling van de indianen	248
6.13	Conclusie	249
7.	NIMRODS RELIGIEUZE REVOLUTIE	251
7.1	Noach als koning en rechter	251
7.2	De strijd tussen Cham en Noach	254
7.3	De afgoderij van Kus en Nimrod	256
7.4	Naäma – de godin uit de lijn van Kaïn	261
7.5	De lijn van Kaïn in de Babylonische geschriften	263
7.6	De verwerping van Noach in de Griekse mythologie	265
7.7	Nimrods zoektocht naar onsterfelijkheid	271
7.8	De dood van Nimrod	276
8.	DE OORSPRONKELIJKE GODSDIENST	281
8.1	De religies van de vroegste volken	282
	A. De Soemeriërs en Babyloniërs	282
	B. De Chinezen	283
	C. De bevolking van India	284
	D. Inheems-Amerikaanse volken	286
	E. Afrikaanse volken	287
	F. De Egyptenaren	288
	G. De Aboriginen en Maori	290
	H. De volken in Noord-Europa	290
8.2	Het monotheïsme - de oorspronkelijke godsdienst	291
8.3	Verklaringen voor het verval tot polytheïsme	293
8.4	Slotconclusie	297

BIJLAGEN	298
1 Het eerste mensenpaar en bomen	298
2 De verborgen boodschap in het eerste geslachtsregister van Genesis	300
3 De overleveringen van het Miaovolk	301
4 Watergoden	307
5 De reuzenvolken na de vloed	310
6 De taal van de Maya's en Tolteken	324
7 De genetische samenstelling van de inheems-Amerikaanse volken	332
8 Nimrod in inheems-Amerikaanse overleveringen	336
9 Goden die terugvoeren op Nimrod	341
Noten	345
Verantwoording beeldmateriaal	413
Aanbevolen literatuur	419
Woord van dank	421
Register	423

VOORWOORD DOOR BEN HOBRINK

Toen ik Tjarko in 2009 ontmoette na één van mijn lezingen kregen wij een gesprek over zijn toen nog aanstaande boek *De Wereldwijde Vloed*. Ik vroeg of ik het boek mocht lezen en heb het meteen twee keer gelezen. Het is één van de meest wonderlijke boeken die ik ooit heb gelezen. En nu het eenmaal is verschenen in definitieve vorm, zal ik het zeker een derde keer lezen. Als je dit boek leest, passen veel puzzelstukjes uit de Bijbel plotseling goed in elkaar en worden veel vragen beantwoord. Bovendien gaan veel verhalen en gebeurtenissen in de Bijbel meer voor je leven, omdat je ze van een andere kant en in een groter geheel ziet.

Tjarko haalt veel feiten boven water die bevestigen dat de eerste elf hoofdstukken van Genesis waarheidsgetrouw zijn opgeschreven en laten zien dat de vloed werkelijk *wereldwijd* is geweest. Opvallend zijn de tientallen vloedverhalen die Tjarko beschrijft. De evolutionistische wetenschap heeft geen goede verklaring voor al die vloedverhalen. Want volgens die evolutietheorie is de mens vanaf prehistorische tijden over de aarde verspreid en hebben de verschillende volken – bijvoorbeeld de Indianen, de Egyptenaren en de Polynesiërs – in hun vroegste geschiedenis geen contact met elkaar gehad. Zij hebben dus nooit de verhalen van elkaar kunnen overnemen. Met andere woorden: dat er over de hele wereld vloedverhalen worden

gevonden, is een bewijs dat de vloed heeft plaatsgevonden in recente tijden, toen de mens op aarde was, zodat degenen die de vloed hebben meegemaakt het konden doorvertellen aan hun nageslacht. Bovendien is het een bewijs dat de vloed wereldomvattend is geweest, want bij een regionale vloed zouden de meeste volken er geen weet van hebben gehad en zouden er alleen vloedverhalen voorkomen bij volken die in de buurt van het getroffen gebied woonden.

Een aansprekend voorbeeld uit de tweede helft van het boek is het verhaal over de vloot van koning Salomo, die drie jaar onderweg was om goud en andere materialen te halen uit het land Ofir (1 Koningen 9:26-28). Waarom zou die vloot drie jaar onderweg zijn als Ofir ergens op het Arabisch Schiereiland ligt, zoals meestal wordt beweerd? Een ander boeiend voorbeeld is de uitleg over kleitabletten die Noach in de ark heeft meegenomen en die later door Mozes zijn gebruikt bij het schrijven van het boek Genesis.

Aanvankelijk kunnen de beweringen van Tjarko wat vreemd in de oren klinken, maar naarmate je er meer over leest en er meer over nadenkt, gaan die beweringen aannemelijker worden. Tjarko haalt veel feiten aan die onder geleerden bekend zijn, maar die niet algemeen worden gebruikt, omdat ze niet passen in het wereldbeeld van de reguliere wetenschap. Onder invloed van de evolutietheorie – en onze ingebakken hoogmoed – denken we dat onze vroege voorvaders uiterst primitief leefden, in een zeer primitieve maatschappij. Dat betwijfel ik. De enige reden dat wij meer kennis hebben en onze maatschappij hoger is ontwikkeld, is dat wij staan op de schouders van onze voorouders!

Ik geloof dat de mens vóór de vloed zeer intelligent was en een hoogontwikkelde kennis had. Laten we eens aannemen dat onze moderne wetenschap ontwikkeld is vanaf de tijd dat Isaac Newton zijn *Principia* (1687) schreef. Dan is onze huidige technische kennis ontstaan in ruim driehonderd jaar. Volgens

de Bijbel was de wereld voor de vloed ongeveer 1600 jaar oud, bovendien was de aarde bevolkt met mensen die een hoger IQ hadden dan wij en veel ouder werden, en die dus veel meer tijd hadden om dingen te leren en het geleerde door te geven aan hun nageslacht. Hoe hoog kan die maatschappij dan wel niet zijn ontwikkeld?! Omdat Noach en zijn gezin deze kennis meteen na de vloed hebben kunnen doorgeven, hebben diverse culturen, zoals van de Babyloniërs, de Egyptenaren en de Grieken een vliegende start gehad.

Tjarko, bedankt dat je ons als lezers aan het nadenken hebt gezet en bedankt voor jouw durf om de betrouwbaarheid van de Bijbel als uitgangspunt te nemen. De kans bestaat dat jouw boek bij een volgende druk wat aanpassingen nodig heeft, net als andere boeken, maar de Bijbel, Gods Woord, hoeft nooit aangepast te worden. Het is en blijft onwankelbaar en onfeilbaar. De oorspronkelijke manuscripten van de Bijbel waren net zo volmaakt als de oorspronkelijke schepping volmaakt was – ‘zeer goed’ in Gods ogen.

Ben Hobrink

Ben is auteur van het boek ‘Moderne wetenschap in de Bijbel’, eveneens verschenen bij Uitgeverij Gideon.

WOORD VOORAF

Jaren geleden was ik op vakantie in de heuvels van de Franse Bourgogne. Ik verbleef in een vakantiehuisje dat van Nederlandse eigenaren was. In het huisje lagen meerdere boeken, waarvan één mijn aandacht trok. Het was een oud boek: De Zondvloed van A.M. Rehwinkel. Tot die tijd had ik altijd gedacht dat de vloedgeschiedenis alleen voorkwam in de Bijbel – een geschiedenis die je aannam of verwierp, puur op basis van wat je geloofde. Tot mijn grote verbazing echter bevatte het boek de vloedverhalen van een groot aantal volken op aarde. Ongelofelijk, dacht ik, dat de geschiedenis van de vloed terug te vinden is in de mythologie van zo veel volken.

Even ongelofelijk als de verhalen zelf vond ik het feit dat ik in mijn schoolboeken nooit iets had gelezen over de honderden gedocumenteerde vloedverhalen. Er zijn bovendien, zo ontdekte ik later, nauwelijks historisch-wetenschappelijke werken te vinden die melding maken van het feit dat de oude Maya's bijna hetzelfde vertelden over schepping en vloed als de oude volken in het Midden-Oosten –, laat staan dat deze boeken er een verklaring voor geven.

Het oude boek uit het Franse huisje luidde het begin in van een jarenlange zoektocht naar mythen en geschiedkundige overleveringen die betrekking hebben op de allervroegste tijden. Ik ben in oude overleveringen en eeuwenoude geschiedenisboeken gedoken, heb de religies van allerlei volken

bestudeerd en ben de ‘heilige geschriften’ van volken gaan doorspitten. Ik wist destijds nog niet dat ik een bron had aan-geboord waaruit een enorme schat aan historische informatie naar boven zou komen; historische informatie die opmerkelijk genoeg tegenwoordig bijna vergeten lijkt. In dit boek wil ik die mythen en historische verslagen onder het stof vandaan halen, omdat ze ons helpen om een belangrijke vraag te beantwoor-den: *waar komen wij als mensheid vandaan?*

Tot slot wil geïnteresseerde lezers verwijzen naar de website www.dewereldwijdevloed.nl voor aanvullende artikelen en extra studies.

Tjarko Evenboer, Zwolle, oktober 2012

INLEIDING

Over de bijbelse geschiedenis van de wereldwijde vloed zijn bibliotheken volgeschreven. Het boek dat je nu in handen hebt, kent echter een unieke insteek. In tegenstelling tot de meeste boeken gaat het niet over aardlagen of vloedgeologie. Het gaat ook niet over gefossilleerde planten en dieren, en behandelt geen theorieën over hoe Noachs ark eruit heeft gezien. Het gaat voornamelijk over de verslaglegging van die vloed in de historie en mythologie van volken.

Het is goed om jezelf, voordat je gaat lezen, de volgende vraag te stellen: als de mensheid werkelijk voortkomt uit Noach, die de wereldwijde vloed heeft overleefd, wat zouden we dan redelijkerwijs mogen verwachten? Allereerst zou het in de lijn der verwachting liggen dat we het vloedverhaal wereldwijd terugvinden bij meerdere volken. Daarnaast zouden we mogen verwachten dat we overal op aarde verwijzingen vinden naar de scheppingsgeschiedenis – naar de hof van Eden, de boom des levens, de zondeval, enzovoorts. Ten slotte zouden we in de mythen van de volken mogelijk ook nog flarden terugvinden van de geschiedenis van Babel, waar de talen verward werden. Aangezien de volken bij Babel uiteengingen, is het niet meer dan logisch dat de ‘universele oergeschiedenis’ daar stopt.

Als we de mythen en legenden van volken over heel de wereld naast elkaar leggen, dan zijn er talloze, opmerkelijke parallellen.

Zoals gebruikelijk is bij mythevorming zijn bij de meeste volken fantasierijke elementen aan de geschiedenis toegevoegd; andere elementen zijn veranderd of vergeten, maar toch zien we gelijke concepten terug. Sommige elementen zijn zelfs wereldwijd overgeleverd: we zien ze op ieder continent terug in volksverhalen. Over deze ‘universele overleveringen’ gaat dit boek. Als datgene wat Genesis ons vertelt betrouwbaar is, dan zou de gemeenschappelijke oergeschiedenis van de volken ongeveer hetzelfde verhaal moeten vertellen.

Het onderwerp van dit boek raakt de kern van ons bestaan. De vraag waar we vandaan komen, houdt immers iedereen bezig. Stammen wij af van aapachtige wezens en leeft onze soort al honderdduizenden jaren op aarde? Of zijn wij geschapen door een Schepper en komen wij voort uit één familie die zich na de vloed over de aarde heeft verspreid?

De eerste twee hoofdstukken vormen een tweeluik, waarbij we stil staan bij mythen en legenden van volken op alle continenten, die vertellen over de vroegste tijd van de menselijke geschiedenis – allereerst over de vloed (hoofdstuk 1), daarna over de wereld van voor de vloed, met legenden over de schepping, het eerste mensenpaar, de hof van Eden en de zondeval (hoofdstuk 2).

In hoofdstuk 3 staan we stil bij de vraag wat Genesis zo anders en uniek maakt, en waarom Genesis niet gewoon één van de mythen is.

Vervolgens behandelen we in hoofdstuk 4 mythen en legenden die spreken over de toren van Babel en de spraakverwarring kort na de vloed, en in hoofdstuk 5 de daaropvolgende verspreiding van de volken over de aarde. We staan dan stil bij hoe de bijbelse stamvaders overal op de aarde herinnerd worden als de vroegste voorvaderen, heersers, stichters en zelfs goden. Hoofdstuk 6 behandelt specifiek de herkomst en de unieke tradities van de inheems-Amerikaanse volken (de indianen).

Daarna zullen we in hoofdstuk 7 de ‘religieuze revolutie’

behandelen die plaatsvond onder het bewind van Kus en zijn zoon Nimrod, die de volken massaal dwongen tot afgoderij. Ten slotte zullen we in hoofdstuk 8 stilstaan bij het godsbeeld van de volken in de vroegste tijd na de vloed, waardoor de contouren zichtbaar worden van een oorspronkelijk monotheïsme.

1

DE WERELDWIJDE VLOED

Alle volken spreken over een wereldwijde vloed

Hoe groot is de kans dat alle volken op aarde precies dezelfde overlevering kennen? Gezien het feit dat zij al duizenden jaren van elkaar gescheiden leven, lijkt deze kans verwaarloosbaar. Toch is er één gebeurtenis die door alle volken op aarde wordt beschreven in historische werken en mythen, en dat is de wereldwijde vloed.

1.1 Alle volken kennen de wereldwijde vloed

‘Dit is een oude geschiedenis, verteld door onze vroegste voorouders die zeer diepzinnige kennis bezaten,’ zo kondigde de oude man van de Aboriginalstam zijn verhaal aan. Vervolgens begon hij te vertellen hoe, in lang vervlogen tijden, een aantal kinderen de spot had gedreven met Dumbi, de Knipogende Uil. Ze hadden zijn veren uitgerukt, op hem gespuwd en hem gepijnigd. Ngadja, de allerhoogste godheid, kreeg medelijden met Dumbi en werd heel boos op de kinderen. Ngadja waarschuwde Gajara, die op dat moment nog een mens was, en zei hem: ‘Als je in leven wilt blijven, neem dan je vrouw, je zoons en de vrouwen van je zoons en maak een dubbel vlot. Want vanwege de situatie rond Dumbi heb ik besloten iedereen te laten verdrinken. Ik ben van plan regen te zenden en een grote overstroming van de zee.’ Gajara volgde de raad van Ngadja op en nam op zijn vlot ook voedsel en een aantal dieren mee,

waaronder vogels en een kangoeroe. Vervolgens barstte de regen los.

Nadat de vloed voorbij was, zond Gajara vogels uit. Hiervan kwam de koekoek niet meer terug, omdat hij land had gevonden. Toen het water ver genoeg gezakt was, kwam de bergtop Ngumbindji als eerste in zicht. Toen ze weer op het droge waren, besloot Gajara de kangoeroe die hij had meegenomen te doden en als voedsel te bereiden. De lucht van de gebraden kangoeroe steeg op in de lucht en bereikte Ngadja. De godheid genoot van de heerlijke lucht en was tevreden. Hij plaatste ten slotte een regenboog in de lucht om zo de regenwolken tegen te houden. ‘De regenboog houdt de wolken tegen en beschermt ons,’ zei de oude Aboriginal, ‘zodat het water nooit te hoog zal stijgen. Ons volk begrijpt de betekenis ervan. Altijd als wij een regenboog zien, zeggen we: “Er zal geen abnormaal sterke regen meer komen.”’¹

Komt dit verhaal van Mickie Bungunie, één van de oudere mannen van de Wunambalstam uit het westen van Australië, je bekend voor? Het lijkt sprekend op de geschiedenis van Noach en de vloed, zoals we die vinden in het allereerste boek uit de Bijbel, Genesis. Hoe is dat mogelijk? Hebben de Aboriginals dit verhaal overgenomen van christenen? Of hebben ze ooit een echte overstroming meegemaakt, die ze hebben aangedikt tot een wereldwijde vloed? In dit hoofdstuk gaan we op zoek naar de antwoorden op deze vragen.

1.2 Vloedverhalen van alle continenten

Op ieder werelddeel leven honderden volken met elk hun eigen cultuur, traditie en dialect. Al deze volken hebben zo hun eigen geschiedenis – soms op schrift gesteld, maar nog vaker mondeling overgeleverd. Vaak kent men ‘heilige verhalen’ over de herkomst van het volk, die van generatie op generatie zijn overgeleverd. Zulke verhalen worden mythen genoemd. Hoewel zulke mythen vaak veel onrealistische en fabelachtige ele-

menten bevatten, neemt men meestal aan dat de basis van zo'n verhaal zou kunnen liggen in werkelijke gebeurtenissen. Maar doordat de verhalen generaties lang zijn doorverteld, zijn er alerhande zaken aan toegevoegd. In zo'n geval is de gebeurtenis 'gemythologiseerd'.

Als we alle mythen van de volken op aarde naast elkaar leggen, dan is er één thema dat met kop en schouders boven alle andere onderwerpen uitsteekt. We zien het terug op ieder continent, in alle gebieden, en onder praktisch ieder volk. Dat thema is de wereldwijde vloed, die aan het begin van de menselijke geschiedenis werd gezonden door God of een godheid – vaak vanwege de zonde en het onrecht van de mensen. De Aboriginals zijn wat dat betreft geen uitzondering. Talloze volken menen dat hun vroegste voorouders zijn voortgekomen uit de overlevenden van de vloed. De grote catastrofe sloot daarmee niet alleen een periode af; ze luidde vooral een heel nieuw tijdperk in.

Ik nodig je uit om een reis te maken langs de verschillende volken en streken, om de vloedverhalen nader te onderzoeken. We beginnen onze tocht in het oude India.

A. De vloed in de mythen van het oude India

In India, een land dat overwegend hindoeïstisch is van godsdienst, kent men talloze goden, mythen en religieuze verhalen. Onder deze verhalen neemt het verhaal van de wereldwijde vloed een centrale plaats in. Volgens de heilige geschriften van de oude Indiërs heette de overlevende van de vloed Manu (spreek uit: Manoe), hoewel hij soms bij een titel wordt genoemd, Satyavrata ('de rechtvaardige'). Het vloedverhaal verloopt als volgt: Manu kwam een vis tegen, die hij besloot mee te nemen. De vis groeide en groeide, net zolang totdat hij enkel nog in de oceaan kon overleven. Op dat moment waarschuwde de vis Manu dat er een vloed zou komen om de aarde te zuiveren. Hij moest een groot schip gaan bouwen om aan de ramp

Slechts één thema zien we terug op ieder continent, in alle gebieden, en onder ieder volk: de wereldwijde vloed.

De zeven rishi's die met Manu de vloed overleefd hebben, afgebeeld boven de berg vanwaar zij de aarde opnieuw bevolkten.

te ontkomen. Toen de vloed losbarstte, zorgde de vis ervoor dat het schip op de goede koers voer. Toen het water aan het einde van de vloed weer begon te zakken, leidde de vis Manu naar een hoge bergtop in de Himalaya. Daar openbaarde de vis zijn ware gedaante: het was de godheid Parjapati Brahma. Hij droeg Manu op om alle levende wezens opnieuw te scheppen. Manu begon vervolgens alle dingen tot bestaan te roepen, en zo

ontstonden de dieren en mensen van het huidige tijdperk.

Zoals de Bijbel vermeldt dat Noach op de ark leefde met zeven anderen (namelijk zijn vrouw, zijn drie zoons en de vrouwen van zijn zoons), zo zou Manu op zijn schip hebben gevaren met zeven anderen. Deze opvarenden worden in het hindoeïsme de ‘zeven rishi’s’ genoemd en zouden de allereerste groep goden zijn geweest. Zij waren samen met Manu de enige rechtvaardigen in de wereld voor de vloed, en mochten daarom in leven blijven. De benaming ‘rishi’ lijkt dan ook terug te voeren op hun status als overlevenden van de vloed: de wortel van het woord is ‘rsh’, wat vertaald kan worden als ‘bewegen’, ‘stromen’ of ‘bewegen door te stromen’. De naam herbergt daarmee de gedachte van de oude Indiërs dat deze goden lange tijd over het water gevaren hebben. Manu zou volgens de overleveringen

Manu had drie zoons:
Sherma, Charma en
Iyapeti.

drie zoons hebben gehad. In de Padma Purana, een oud hindoeïsch schrift, worden zij Sherma, Charma en Jyapeti genoemd.² Deze namen komen sterk overeen met de Sem, Cham en Ja-

fet uit Genesis. In sommige Indiase vloedverhalen wordt zelfs vermeld hoe Charma door zijn vader vervloekt zou zijn, omdat hij om hem lachte toen hij dronken werd van de wijn die hij verbouwde na de vloed.

B. De vloed in de mythen van de oude Egyptenaren

Van India gaan we naar het oude Egypte, waar de mythen over de vroegste geschiedenis sterke overeenkomsten vertonen met die van India. De Egyptenaren meenden namelijk ook dat er voor alle goden een groep ‘eerste goden’ was. De Griekse historicus Herodotus (ca. 484–425 v. Chr.), noemt deze oudste Egyptische goden ‘de acht goden, die bestonden voor de rest’.³ Zij worden ook wel de Ogdoad van Hermopolis ge-

noemd (het woord ‘ogdoade’ betekent ‘achtal’). Deze acht oergodheden waren onderverdeeld in vier echtparen, met als belangrijkste voorman de godheid Nu (spreek uit: Noe) en zijn vrouw.⁴ De naam ‘Nu’ is sterk verwant aan de naam Noach (in veel Arabische landen wordt Noach nog altijd ‘Nuh’ genoemd). De overeenkomsten stoppen echter niet bij de naam; ook de beschrijvingen van de godheid Nu doen sterk denken aan het vloedverhaal uit de Bijbel.

Volgens de Egyptische overleveringen had de god Toth voorafgaand aan het huidige tijdperk een grote oceaan geschapen, de ‘watermassa van de voortijd’. De godheid Nu zou samen met de zeven andere oergoden geregeerd hebben over deze watermassa en in een grote boot hebben gevaren. Toen deze periode van water tot een einde kwam, schiepen de acht goden de ‘godenberg’ die de schakel vormde met het huidige tijdperk – de heuvel van Hermopolis. Hermopolis was een stad die in het Oud-Egyptisch Chemennu of Khemnu (letterlijk de Acht-

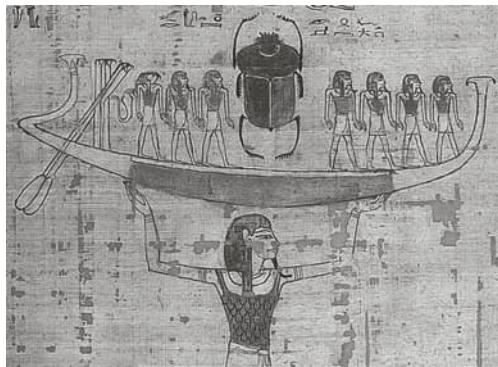
stad) heette, genoemd naar de achteenheid van de goden.⁵ Op de heuvel zouden de acht goden de zon geschapen hebben, om vervolgens alle levende wezens te scheppen.

De eerste acht goden van de Egyptenaren lijken een vervaagde weergave te zijn van Noach en zijn vrouw, en zijn drie zoons en hun vrouwen. We zien in het verhaal flarden terug van hoe God de vloed zond en Noach en zijn familie over het water leidde, hen vervolgens op een berg tot stilstand bracht, waarna zij de aarde opnieuw bevolkten. Uiteindelijk vervaagde Nu tot de Egyptische watergod, die geassocieerd werd met de oceaan.

Omdat Egypte niet altijd één verenigd rijk is geweest met één consistente mythologie, zien we het vloedverhaal in de overleveringen van het volk ook in andere vormen terug. De bekende Egyptische priester Manetho, die omstreeks 250 voor Christus leefde en de oude

geschiedenis van de Egyptenaren optekende, vertelt bijvoorbeeld dat er een wereldomvattende catastrofische plaatsgevonden had, waarin juist Toth degene was die gered werd. Voordat de ramp losbarstte grifte Toth in heilige taal de grondbeginselen van alle

kennis in een rots en vertaalde deze na de vloed in gewone taal.⁶ Ook in de Egyptische dodenboeken is een vloedoverlevering gevonden waarin de god Atum besluit de gehele schepping te vernietigen door de wereld terug te brengen in zijn oorspronkelijke staat, de staat van Nu, de watermassa.⁷

De Egyptische godheid Nu, met in zijn handen de ark. In de ark zijn (naast de Scarabee, een Egyptisch symbool voor schepping) de zeven andere opvarenden zichtbaar.

Ten slotte zien we ook in de rituelen van de oude Egyptenaren verwijzingen naar de vloedoverlevering. Zo verbonden de Egyptenaren hun dodenherdenking met de vloedoverlevering, via een ritueel waarbij de priester een beeld van Osiris in een heilige ark plaatste, in zee te water liet en nastarde tot deze uit het zicht raakte. De ceremonie werd gevierd op de zeventiende dag van de maand Athyr, wat correspondeert met de datum die in Genesis 7:11 gegeven wordt.⁸

C. Mesopotamië en het Midden-Oosten

De oude Babyloniërs stelden hun vloedverhaal op schrift in het zogenaamde Gilgamesj-epos; een op kleitablet vastgelegd heldendicht. Het beschrijft hoe Ea, de god die de mens geschapen had, een man genaamd Utnapishtim opdroeg een ark te gaan bouwen in de vorm van een kubus, omdat er een vloed zou gaan komen.⁹ Utnapishtim bouwde de ark en ging aan boord met dieren, familie en nog enkele mensen. Toen de vloed losbarstte, was deze zo angstaanjagend dat zelfs de goden bang werden en berouw kregen van hun keuze. De vloed duurde een week lang, waarna de ark terechtkwam op de berg Nisir. Utnapishtim zond

Het elfde tablet van het Gilgamesj-epos, met daarop het Babylonische vloedverhaal.

een duif, een zwaluw en uiteindelijk een raaf uit. Hij liet vervolgens alle dieren vrij en offerde een schaap. Dit was zeer welkom bij de goden; zij waren tijdens de vloed uitgehongerd en kwamen als een zwerm vliegen af op het offer. Uiteindelijk ontving Utnapishtim onsterfelijkheid als beloning voor zijn daden; zijn naam betekent dan ook: 'hij vond leven'.